

Li va trucar o el va trucar?

“El va trucar ahir a la nit” o “li va trucar ahir a la nit”? “El va telefonar des de l'aeroport” o “li va telefonar des de l'aeroport”? Els verbs *trucar* i *telefonar* són intransitius en català, tot i que sovint s'usen com a transitius. Per tant, direm “li va trucar (a ell/a ella)” o “li ha telefonat (a ell/a ella) havent sopat”. La confusió prové del fet que en castellà aquests dos verbs sí que són transitius i per tant van acompanyats d'un complement directe. Si busquem al cercador del Google “li va trucar” apareix en 800.000 entrades coincidents, mentre que la construcció “el va trucar” està documentada en 381.000 entrades, per tant té un ús bastant estès.

Altres verbs intransitius que de vegades s'utilitzen erròniament són *robar*, *pegar*, *escriure*, *replicar*, *permetre* i *disparar*. Com a tals, regeixen un complement indirecte, introduït per la prepo-

Sabíeu que...

Els verbs *trucar* i *telefonar* són intransitius i per tant regeixen un complement indirecte que va precedit de la preposició a: “he trucat a la veïna del tercer”, “telefona-li a la nit”...

sició a. Per tant, direm que “li van disparar” i no “el van disparar”, o bé que “li van pegar en sortir de la discoteca” i no pas “el van pegar en sortir de la discoteca”. El mateix fenomen succeeix amb *respondre* i *contestar*. Direm “no li responguis” o “no li contestis” i no pas “no el responguis (a ell)” o “no la responguis (a ella)”.

Finalment hi ha un altre grup de verbs intransitius que es fan servir equivocadament. Són els coneguts com a verbs de menjar, és a dir, *esmorzar*, *dinar*, *berenar* i *sopar*. És incorrecte expressar allò que es menja com si fos un verb transitiu, en construccions com ara “ha esmorzat pa amb xocolata” o “què has dinat?”. Així, hauré de dir “per esmorzar he menjat pa amb xocolata” i “què has menjat per dinar?”.

També trobem el fenomen invers: verbs transitius que s'usen com a intransitius. És el cas d'*impressionar*, *afectar* i *preocupar*. Direm que “un problema el preocupa” i no “li preocupa”; “la reforma l'afecta” i no “li afecta”; o bé que “aquesta pintura no l'ha impressionat” i no que “aquesta pintura no li ha impressionat”. *

Pirates o corsaris?

Una de les millors lliçons d'història que recordo va ser una entrevista d'un periodista espanyol a un historiador britànic sobre els pirates anglesos que abordaven vaixells espanyols al Carib. Amb la flegma que pertoca, va respondre: “Si us plau, nosaltres no érem pirates, sinó corsaris!” Alhora que li tornava el ganxo directe al periodista ofès per la història, l'igualava com a colonitzador i, amb la separació entre corsari i pirata, interposava una distància de senyors entre els qui practicaven el mateix ofici. L'anècdota ve al cas de la pirateria digital. Diria que hom es considera més corsari que no pas pirata: investit de protecció reial i de certa aurèola romàntica, el corsari no roba, sinó que ajuda l'Imperi. Així mateix, investits de la llibertat d'accés a la cultura, els pirates digitals assalten les naus de la creació i les enfonsen al triangle de les Bermudes, sovint amb arguments de la solidesa dels que podria donar el capità Sparrow.

Fa uns dies l'Enric Faura, director d'Edi.cat, publicava *Notes sobre la propietat intel·lectual* (les podeu recuperar en el Beat.cat) i les acabava amb un decàleg en què deixa ben clar que els vells paradigmes ja no serveixen, que hi ha nous rols i nous agents, i que el públic ara té un paper determinant. No es tracta, doncs, de lligar les naus en els norais del passat ni de negar evidències, sinó de respectar la creació i fer un nou pacte social que permeti crear, fabricar, distribuir i gaudir de la cultura en un món digital. Es tracta d'evolucionar. Si no ho fem així, la pirateria cremarà les naus com l'IVA cultural. És seriós: si no hi ha creació, no hi ha cultura; si desertitzem la indústria, no hi ha cultura; si no donem valor a la cul-

tura, la perdrem, com ens fan veure els escriptors de literatura infantil i juvenil en un manifest recent.

Aquest juliol s'ha publicat un informe sobre com la manera de llegir dels lectors digitals canvia els hàbits generals. Són interessants les dues conclusions: autors, editors, distribuïdors, bibliotecaris i llibreters saben amb certesa que el seu model està acabat però no troben respostes al futur. Hi ha, també, un problema en el legislador. El cas d'Espanya és clar: una llei de propietat intel·lectual fracassada des del dia que va treure el nas al BOE i uns debats ferotges sobre una nova llei que no condueixen, de moment, a cap

Enric Faura, en primer pla, a les jornades 'Literatura i àmbit digital, drets i creativitat'. GEMMA VALL

consens. Cito Faura: “És imprescindible fer un esforç de pedagogia social, deixant de banda plantejaments naïfs i idealistes, i entendre que una societat madura ha de poder enfrontar-se al repte de la nova regulació de la propietat intel·lectual en l'entorn digital. Cal explicar amb contundència els conceptes d'autoria i creativitat en la societat xarxa i promulgar la defensa d'uns principis bàsics imprescindibles. Aquest esforç de pedagogia ha de tenir suport públic i consens social.” *

Liberdrac

Liberdrac, la teva botiga de llibres digitals

www.liberdrac.cat

